

BIOODPAD NIE SÚ SMETI

Zvyšky z kuchyne patria do kompostu. Vrátime tým do prírody živiny.

V domácnostiach sa ustavične tvorí bioodpad, ktorý predstavuje polovicu z celkového množstva toho, čo odvážame preč ako „smeti“.

Najlepším spôsobom, ako bioodpad spracovať, je kompostovanie. Zároveň využijeme aj rastlinné zvyšky, ako konáre či pokosenú trávu, na ktoré sa už nebudeme pozeráť ako na odpad.

Z pôdy každoročne odčerpávame živiny, preto ich treba vhodne vrátiť späť. Mali by sme sa naučiť pozeráť na zdroje inými očami. Zvyšky z kuchyne či záhrady nie sú odpadom, ale cenným zdrojom živín. Dôležité je biologický odpad zo záhrady nevyvážať, ale brať ho ako spôsob, ako dostať tieto odobraté živiny naspäť do pôdy. Nehovoriac o tom, že popritom ušetríme nemalé financie za odvoz bioodpadu a nákup rôznych hnojív. Výhodou je, že kompostom nemôžeme pôdu prehnojiť, ako sa stáva pri umelých rozpustných hnojivách.

Takýmto rozkladným

procesom získame pomocou mikroorganizmov veľmi kvalitné hnojivo. Nemusíme potom nakupovať umelé hnojivá, ktoré ak sa dostanú do spodnej vody, môžu narobiť viac škody ako osohu.

AKO A KDE KOMPOSTOVAŤ

Kompostovať môžeme v zakúpenom kompostéri alebo vo vlastnoručne vyrobenom kompostovisku. Lenivci môžu

rastlinný odpad hádzať aj na kopy, hlavne v priestrannej záhrade. Kompost by mal byť vždy priamo na pôde, aby sa k nemu dostali pôdne živočíchy.

Umiestnený by mal byť v polotieni, niekde, kde nebude prekážať.

Správne založený kompost nezapácha, takže by nemal byť príčinou zhoršenia susedských vzťahov. Kompostovisko vôbec nemusí byť iba nevzhľadná kopa zastrčená v rohu záhrady. Pred kompostovisko či kompostér na jar môžeme nasadiť rôzne rastliny – napr. kukuricu, vysoké kvety, veľmi pekne vyzerá ozdobná tekvica, ktorá sa ťahá po komposte, prípadne kapucínka, aksamietnice, laskavec a iné.

KEDY JE KOMPOST ZRELÝ

Pri zakladaní by bolo úplne ideálne, keby sme si od niekoho priniesli trochu hotového kompostu s mikroorganizmami, novozaložený odpad sa začne rozkladať rýchlejšie.

V poslednej fáze je humus bez viditeľných živočíchov. Správne vyzretý kompost je tmavohnedej farby, má zemitú štruktúru, nezapácha, ale zemito vonia. Zrelý kompost je výborné hnojivo, zadržiava vodu, prevzdušňuje pôdu, obsahuje živiny.

Môžeme ho použiť pri zakladaní nových pestovateľských plôch, v záhrade na hnojenie zeleninových záhonov, ovocných stromov či okrasných rastlín. Na dostatočné zásobenie pôdy živinami stačia na 1 m² dva-tri litre kompostu, ktorý plytko zapracujeme do pôdy. V žiadnom prípade ho nezapravujeme hlboko rýfovaním, živiny by sa nedostali k rastlinám. Najlepšie je použiť hrable alebo vidly. Aplikovať ho môžeme kedykoľvek, najlepšie na jeseň alebo na jar, ideálne, keď je nebo zatiahnuté, bez prudkého slnka, čím zachováme dobré podmienky pre prežitie mikroorganizmov.

Kompostovaním získame kvalitné viaczložkové hnojivo pre záhradu, znížime množstvo odpadov a pomôžeme chrániť životné prostredie.

(PA33)

DO KOMPOSTU PATRIA:

- ✓ zvyšky ovocia, zeleniny a kvetov
- ✓ kúsky dreva, piliny, listie, stonky, kôra stromov
- ✓ pokosená (čiastočne presušená) tráva neošetrená herbicídmi
- ✓ čajové vrecúška, káva, škrupiny z vaječ
- ✓ perie, vlasy, malé množstvo zvyškov z vareného jedla
- ✓ trus byľinožravých domácich zvierat, slama
- ✓ znečistený papier, kartón v malom množstve môžeme do kompostu dať aj popol z dreva
- ✓ hrubé konáre je dobré naštiepkať alebo použiť do vyvýšeného záhona či nemeckej kopy

DO KOMPOSTU NEPATRIA:

- ✗ zvyšky mäsa, kosti (prilákajú psy, mačky i potkany)
- ✗ mliečne výrobky popol z uhlia
- ✗ orechové listie
- ✗ rýchlo sa šíriace buriny s koreňmi (najmä pýr)
- ✗ rastliny napadnuté chorobou či plesňou
- ✗ tuja, vratič, palina (môžu brzdiť mikrobiálne pochody)
- ✗ farebný papier (môže obsahovať ťažké kovy)
- ✗ vrecúška z vysávača (môžu obsahovať kovy)
- ✗ čistiace prostriedky, chemikálie, sklo, keramika, riedidlá, lieky, cigaretové ohorky

